

Önköltségszámítási szabályzat

TERVEZET

A vállalkozás Önköltség-számítási szabályzata részletesen szabályozza az alap és kiegészítő tevékenység keretében előállított eszközök, elvégzett tevékenységek, nyújtott szolgáltatások tényleges közvetlen és közvetett önköltségének meghatározását, valamint a szabályzat alapján biztosítja az önköltségszámítás belső és külső ellenőrizhetőségét.

Vállalkozás neve: **Szekszárdi Sportközpont Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság**

Vállalkozás székhelye: **7100 Szekszárd, Keselyűsi út 3.**

Vállalkozás cégjegyzékszáma: **17-09-008858**

Tartalom

Önköltségszámítási szabályzat.....	1
I. Az önköltség-számítási szabályzat elkészítésének kötelezettsége	2
II. Az önköltség-számítási szabályzat célja	2
III. Költség, önköltség számítási alapfogalmak	2
IV. Az önköltségszámítás tárgya	4
V. A kalkulációs költségtényezők tartalma	6
V.1. A kalkulációs séma.....	6
V.2. A költségtényezők tartalma	6
VI. Önköltségszámítás módszerei	10
VI.1. Egyszerű osztókalkuláció	10
VI.2. Egyenértékszamos osztókalkuláció	10
VI.3. Pótlékoló kalkuláció	10
VI.4. Az önköltségszámítás menete	10
VI.5. Gazdasági számítások	12
VII. Az önköltség elszámolások bizonylatolása	14
VIII. Az önköltségszámítás és a számviteli rendszer közötti egyeztetések	14
IX. Záró rendelkezések.....	14

I. Az önköltség-számítási szabályzat elkészítésének kötelezettsége

Az önköltség-számítási szabályzat elkészítése a számvitelről szóló 2000.évi C. törvény (továbbiakban: Sztv.) 14. § (5) bekezdésében rögzített kötelezettség, annak előírásai alapján készült.

Az önköltség-számítás rendjére vonatkozó belső szabályzat elkészítési kötelezettsége alól mentesül

- az egyszerűsített beszámolót készítő gazdálkodó,
- az egyszerűsített éves beszámolót készítő gazdálkodó, továbbá
- az alábbi értékhatárt el nem érő gazdálkodó:

amennyiben az értékesítésnek az eladott áruk beszerzési értékével, a közvetített szolgáltatások értékével csökkentett nettó árbevétele valamely üzleti évben az egymilliárd forintot vagy a költségnemek szerinti költségek együttes összege az ötszázmillió forintot meghaladja, az ezt követő évtől kezdődően a saját előállítású termékek, a végzett szolgáltatások Sztv. 51. § szerinti önköltségét az önköltség-számítás rendjére vonatkozó belső szabályzat szerinti utókalkuláció módszerével kell megállapítani. Ezen kötelezettsége alól a vállalkozó a későbbiek során - a feltételek ismételt teljesülése esetén - sem mentesül.

A szabályzat elkészítésének és aktualizálásának határideje:

- újonnan alakuló gazdálkodó a megalakulás időpontjától számított 90 napon belül köteles elkészíteni.
- törvénymódosítás esetén a változásokat annak hatálybalépését követő 90 napon belül kell a számviteli politikán keresztülvezetni.

A szabályzat elkészítéséért felelős személy

Az Önköltség-számítási szabályzat elkészítéséért, módosításáért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy felelős.

II. Az önköltség-számítási szabályzat célja

A vállalkozás Önköltség-számítási szabályzata részletesen szabályozza a saját előállítású termékek, valamint a végzett szolgáltatások Önköltség-számításának rendjét. (Pl.: saját termelésű készletek, saját előállításban végzett szolgáltatások.)

III. Költség, önköltség számítási alapfogalmak

A költség

A költség (kiadás) egy meghatározott cél érdekében – eszköz előállítása, szolgáltatás nyújtása – felhasznált élő- és holtmunka pénzben kifejezett összege.

Költségnem

A költségnem a költségek meghatározott címek szerinti csoportosítása, a csoportokat az egységes számlakeret 5. számlaosztályának számlacsoportjai jelölik ki.

Költséghely

A költséghely a költségek felmerülésének helye (tanszék, intézet, kar, osztály, üzem, műhely stb.), általában területileg, fizikailag lehatárolható területi egység.

Az itt felmerült költség felmerülésének időpontjában nem számolható el közvetlenül az egyes eszközökre (termékekre, szolgáltatásokra), így közvetlen költségnek nem minősíthetők.

Ezen költségek egy része a termelő tevékenységgel (szolgáltatásnyújtással) közvetlen kapcsolatba hozhatók, így – az e szabályzatban foglaltaknak megfelelően – az egyes kalkulációs egységekre elszámolandók.

A költséghelyek az egységes számlakeret 6. számlaosztályának számlacsoportjai jelölik ki.

Költségviselő

A költségviselő olyan termék, termékcsoporthoz, szolgáltatás stb., amelyre a létrehozásával kapcsolatos költségek felmerülésük alkalmával közvetlenül elszámolhatók.

A költségviselők az egységes számlakeret 7. számlaosztályának számlacsoportjai jelölik ki.

A közvetlen önköltség, bekerülési érték

Az eszköz bekerülési (előállítási) értékének részét képezik azok a költségek, amelyek

1. az eszköz (termék) előállítása, üzembe helyezése, bővítése, rendeltetésének megváltoztatása, átalakítása, eredeti állagának helyreállítása során közvetlenül felmerültek,
2. az előállítással bizonyíthatóan szoros kapcsolatban voltak, továbbá
3. az eszközre (termékre) megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

(együttesen: közvetlen önköltség).

Az elvégzett, a nyújtott, a teljesített szolgáltatás bekerülési (előállítási) értékének részét azok a költségek képezik, amelyek

1. a szolgáltatás végzése, nyújtása, teljesítése során közvetlenül felmerültek,
2. a szolgáltatás végzésével, nyújtásával, teljesítésével szoros kapcsolatban voltak, továbbá
3. a szolgáltatásra megfelelő mutatók, jellemzők segítségével elszámolhatók

(együttesen: közvetlen önköltség).

A közvetlen önköltség nem tartalmazhat:

- értékesítési költségeket,
- az előállítással közvetlen kapcsolatba nem hozható igazgatási és egyéb általános költségeket.

A költségek könyvviteli elszámolása

A felmerült költségek elszámolására – a számlarendben meghatározottak szerint – három számlaosztály szolgál:

- **5. számlaosztály** a költségeket költségnevek **szerinti** csoportosításban tartalmazza, a költségek költségnevek szerinti gyűjtését szolgálja,
- **6. számlaosztály a közvetett költségeket** tartalmazza, a költségek felmerülésének helye, a költséghely szerint csoportosítva,
- **7. számlaosztály** az eszközök előállítása, a szolgáltatások teljesítése során felmerült és az eszközök előállításával, szolgáltatásnyújtással összefüggésben közvetlenül **(valamint a felosztás után a közvetetten) elszámolható költségek** könyvviteli nyilvántartására szolgál.

Az önköltségszámítás

Az önköltségszámítás olyan műszaki-gazdasági tevékenység, amellyel a termelés vagy szolgáltatásnyújtás megkezdése előtt, annak folyamata alatt, vagy annak befejezése után megállapítható a termék vagy a szolgáltatás várható (tervezett), illetve tényleges önköltsége.

Az önköltségszámítás feladata, hogy adatokat szolgáltatson:

- a saját előállítású eszközök, szolgáltatások előállítási értékének megállapításához,
- a saját előállítású eszközök, szolgáltatások önköltségének tervezéséhez, megfigyeléséhez.

Az önköltségszámítást a Sportközpont NKft-nél a Gazdasági csoport végzi. Felelős személy a társaság ügyvezetője.

Az önköltségszámítás kalkuláció formái

Az önköltségszámításnak a következő formái ismertek:

- az előzetes önköltség számítása,
- a termelés közbeni önköltség számítása,
- az utólagos önköltség számítása.

Az előkalkuláció az a műszaki-gazdasági tevékenység, amellyel a termelés, vagy szolgáltatásnyújtás megkezdése előtt határozza meg a Vállalkozás valamely termék (szolgáltatás) előállítása során – a műszaki és technológiai előírások betartása mellett – felhasználható élő- és holtmunka mennyiségét, és ebből az érvényben lévő árak, díjtételek alkalmazásával kiszámítják az előállítandó termékek (szolgáltatások) terv szerinti önköltségét.

A közbenső kalkuláció a termelés (szolgáltatás) folyamatában – annak egyes fázisait követően – informál a költségek alakulásáról.

Az utókalkuláció az a műszaki-gazdasági tevékenység, amellyel a termelés, vagy szolgáltatásnyújtás befejezése után, a ténylegesen felhasznált élő- és holtmunka mennyisége és értéke alapján határozza meg a Vállalkozás az eszköz, termék, termékcsoporthoz, szolgáltatás stb. tényleges közvetlen önköltségét, előállítási költségét.

IV. Az önköltségszámítás tárgya

Az önköltségszámítás tárgya a kalkulációs egység. (Pl. befejezetlen termelés, félkész termékek, késztermékek, szolgáltatások /teljesítmények/, technológiai folyamatok/fázisok/.)

Az önköltségszámítás tárgya az a termék, vagy szolgáltatás (teljesítmény), amelynek önköltségét ki kell számítani, amelyről a kalkuláció készül. Az önköltségszámítás mindig az önköltségszámítás tárgyának természetes mértékegységére vonatkozik.

Az önköltségszámítás tárgyhöz bármely természetes mértékegység választható, pl.: fő, darab, méter, négyzetméter, munkaóra, gépóra stb.

Az önköltségszámítás tárgya független attól, hogy az adott tevékenységet az vállalkozás alaptevékenységként vagy alaptevékenységgel összefüggő kiegészítő tevékenységként végzi.

A vállalkozás kalkulációs egységek meghatározásánál a következő szempontokat veszi figyelembe:

- a termelési folyamatban előállított egy-egy terméket
- a termelési folyamatban előállított termékcsoporthoz,
- egy-egy szolgáltatást.

Az 1. **sz. melléklet a Sportközpont NKft.** által alkalmazható kalkulációs egységeket tartalmazza.

A termék, mint kalkulációs egység

A termék a termelési folyamatban létrejött olyan tárgy, amely szükséglet kielégítésére alkalmas, vagy alkalmassá tehető.

A termék készültségi fok alapján lehet:

- befejezetlen termék,
- félkész termék,
- késztermék.

A befejezetlen termék, vagy termelés az vállalkozás egységein belül további megmunkálásra váró termék, vagy azok összessége. A befejezetlen termék (termelés) kategóriába csak azon termékek sorolhatók, amelyek már legalább egy számottevő munkaműveleten keresztülmentek, de kibocsátásra alkalmas termékek még nem váltak, befejezésük további élő- és holtmunka ráfordítást igényel.

Félkész termék minden olyan termék, amelyen egy teljes megmunkálási folyamatot elvégeztek, félkész terméként raktárra vették, azonban készterméknek nem minősíthető.

Késztermék az a termék, amely az vállalkozásnál valamennyi – előírás szerinti – megmunkálási folyamaton átment, megfelel a vonatkozó szabványoknak (előírt műszaki feltételeknek), és a raktár minőségi ellenőrzés után ténylegesen átvett és az arról szóló bevételezési jegyet kiállította, a terméket nyilvántartásba vette.

Termékcsoport, mint kalkulációs egység

A termékcsoport egy gyártási ághoz tartozó rokontermékek összessége olyan közös ismérvekkel, amelyek alapján nem lényegesen eltérő költségigényük egyenértékszámokkal, vagy más hasonló kalkulációs módszerekkel kifejezhetők.

Termékcsoportot képző közös ismérv lehet az azonos alapanyag, azonos kiviteli mód, minőség stb.

Önköltségszámítás szempontjából a termékcsoport olyan egyedi termékek összessége, melyek egyedi költségárfordításait utókalkulációval nem lehet meghatározni.

Szolgáltatás, mint kalkulációs egység

A szolgáltatások közé tartozónak minősíti a vállalkozás a következőket:

- megrendelő részére végzett szolgáltatások,
- társüzemi szolgáltatások (pl. javító, karbantartó tevékenység),
- saját vállalkozásban végzett beruházások.

A Sportközpont NKft a szolgáltatásokon belül az alábbi kalkulációs egységeket nevesíti:

- sportcsarnok bérbeadása
- egyéb létesítmények bérbeadása
- sportszolgáltatások nyújtása.

Technológiai folyamat – olyan művelet, tevékenység, amely a termék gyártása folyamán felmerül, kapcsolódik ahhoz.

V. A kalkulációs költségtényezők tartalma

V.1. A kalkulációs séma

A kalkulációs egységek közvetlen költségét a Vállalkozás a következő séma alapján határozza meg:

Kalkulációs egység közvetlen költsége:

- a) közvetlen anyagköltség,
- b) közvetlen bérköltség,
- c) közvetlen bérek járulékai,
- d) szolgáltatási különköltség,
- e) egyéb közvetlen költség,
- f) általános (közvetett) költségek
- g) üzemi általános költség,
- h) forgalmazási, igazgatási, egyéb általános költség,

Szűkített önköltség = közvetlen önköltség + üzemi általános költség.

Teljes önköltség = szűkített önköltség + igazgatási, egyéb általános költség.

V.2. A költségtényezők tartalma

a) Közvetlen anyag és szolgáltatás költsége

A kalkulációs egység előállítására érdekében felhasznált anyagok beszerzési áron számított értéke a közvetlen anyagköltség.

Anyagköltségek körébe kell sorolni az előállítás során felhasznált:

- anyagokat (nyers- és alapanyag, segédanyag, fűtőanyag),
- egy éven belül elhasználódó eszközöket,
- kommunikációs anyagokat és a kísértékű tárgyi eszközöket,
- üzemanyagot,
- egyéb anyagot (tisztítószer, vegyszerek stb.),
- energiát (gáz, villamos energia, távhő és melegvíz).

Az anyagok beszerzési árát vállalkozásunk a számviteli politikájában lefektetett elvek szerint határozza meg.

Anyagköltségként csak a ténylegesen felhasznált készletérték számolható el.

A fűtőanyag és energia akkor lehet különálló költségtényező, ha a szolgáltatás nyújtásához, a termék előállításához, a gyártmány előállításához szükséges mennyiség pontosan meghatározható, a fűtőanyag és energia felhasználása méréssel vagy megbízható számításokkal alátámasztható.

A kalkulációs egység közvetlen anyagköltségét csökkenteni kell:

- a fel nem használt és visszavételezett anyagok,
- a termelés, a tevékenység, szolgáltatás során keletkezett és bevételezett hulladékok értékével.

A hulladék olyan anyagmennyiség, amely az utalványozott és kiadott anyagok kiszabása, méretre vágása, megmunkálása közben keletkezik.

A tovább felhasznált saját termelésű készletek értékét tényleges közvetlen önköltségen kell számításba venni.

A szolgáltatások közvetlen költségei: az igénybe vett szolgáltatások, alvállalkozói teljesítések díja, belföldi, külföldi kiküldetés stb.

b) Közvetlen bérköltség

Közvetlen bérköltséggént kell kimutatni a kalkulációs egység előállítására érdekében felmerült, kifizetett bérként vagy munkadíjként elszámolandó járandóságot.

Bérköltség:

Bérköltség minden olyan - az üzleti évhez kapcsolódó - kifizetés, amely a munkavállalókat, az alkalmazottakat, a tagokat megillető, az érvényes rendelkezések szerint bérként vagy munkadíjként elszámolandó járandóság, az alkalmazásban állók és a munkavégzésre irányuló további jogviszonyban állók részére az üzleti évre bérként számfejtett, elszámolt összeg (ideértve az üzleti év után elszámolt, jóváhagyott prémiumokat, jutalmakat, valamint a 13. és a további havi fizetést is), amely elemeiben megfelel a statisztikai elszámolások szerinti keresetnek, függetlenül attól, hogy az ilyen címen kifizetett összegek után kell-e személyi jövedelemadót fizetni vagy sem, illetve alapját képezi-e vagy sem a bérjárulékoknak.

Mind az előkalkulációban, mint az utókalkulációban a személyi juttatásokon kívül, a bérek számfejtésének alapjául szolgáló munkaidőt (tanóra, normaidő vagy ténylegesen eltöltött idő) is fel kell tüntetni.

A vállalkozás közvetlen bérköltségre vonatkozó sajátos szabályai:

- közvetlen bérköltséggént csak a karbantartók, zöldfelület gondozók juttatásait vesszük számba

c) Közvetlen bérek járulékai:

Bérjárulékok a szociális hozzájárulási adó, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

A vállalkozás közvetlen bérek járulékaira vonatkozó sajátos szabályai:

- csak a karbantartók, zöldfelület gondozók juttatásaihoz kapcsolódó tételek

d) Szolgáltatási különköltség

A különköltségek csak meghatározott kalkulációs egységhez kapcsolódhatnak.

Különköltséggént kell kimutatni:

- a készülékeknek,
- szerszámoknak,
- mintáknak,
- különleges gyártóeszközöknek,
- a szoftvertermékeknek,
- a nagy értékű és három éven túl elhasználódó fogyóeszközöknek,
- a vásárolt szellemi termékeknek,
- az újítási díjnak,
- az újítással kapcsolatos közreműködői díjnak,

- a magánszemélyeknek kifizetett szakértői díjnak

kalkulációs egységekre közvetlenül elszámolható költségei összegét.

A szolgáltatási különköltségeket részletezni kell.

e) Egyéb közvetlen költség (kiadás)

Az előzőekben felsorolt költségeken túlmenően egyéb közvetlen költségként (kiadásként) kell kimutatni a kalkulációs egységre elszámolható költségeket, amelyek az eszközre, illetve a szolgáltatásra a tevékenységre megfelelő mutatók segítségével elszámolható.

Az ebben a költségtényezőben kimutatni kívánt költségeket a gyártási rendszer, a technológia, a termelésszervezés adottságai és sajátosságai figyelembevételével a vállalat határozza meg.

Ide tartoznak:

- a gépek energia költségei, a termelési célt szolgáló és közvetlen anyagköltségként el nem számolt tüzelőanyag, gőz, sűrített levegő, víz stb.
- a gépkezelők és gépkiszolgálók közvetlen munkabéréként el nem számolt munkabére (törzsbérek, bérjárulékok),
- a gépek üzemeltetésével kapcsolatban felhasznált segédanyagok (kenő- és törlőanyagok), vásárolt kis értékű eszközök értéke (ideértve a javítási költségeket és a bérelt eszközök kölcsönzési díját),
- a gépek fenntartásának költségei,
- a gépek értékcsökkenési leírása.

Nem vonhatók ebbe a körbe azoknak a befektetett eszközöknek (épületek, vezetékek, üzemi irodák berendezése és felszerelése stb.) működtetési és fenntartási költségei, amelyek a létesítmény egészét szolgálják és így költségei nincsenek okozati kapcsolatban a kalkulációs egység mennyiségével és összetételével.

Ebben a költségtényezőben mutathatók ki továbbá az üzemi általános költségek, vagy a központi irányítás költségei körébe tartozó és kalkulációs egységre utalványozható következő költségek:

- a gépek és termelő-berendezések bérleti díja,
- saját termelésű készletek bér munkadíja, a bér munkát végeztető által a munka teljesítéséért számlázott összegben,
- a vállalati megbízások teljesítéséért a vállalkozónak (pl. felügyel más társaságoknak) térített összeg,
- a kutató, tervező és szervező vállalkozásnak, intézetnek adott megbízás költségei.

Egyéb közvetlen költségként kell kalkulációban figyelembe venni a közvetített szolgáltatásokat.

Az előzőekben felsorolt költségeken túlmenően a vállalkozó az egyéb közvetlen költségek között számolhatja el azokat az általános költségeket, amelyek kalkulációs egységekre utalványozhatók.

f) Általános (közvetett) költségek

Közvetett vagy általános költségnek kell tekinteni a kalkuláció szempontjából a Vállalkozás egészének és szervezeti egységeinek működésével, üzemeltetésével és irányításával kapcsolatban felmerült olyan költségeket, amelyek egyetlen kalkulációs egységre sem számolhatók el közvetlenül.

A Vállalkozás az általános költségek között veszi figyelembe, s így egyetlen kalkulációs egységre sem terheli a következő költségeket:

A vállalkozás az általános költségek között veszi figyelembe, s így egyetlen kalkulációs egységre sem terheli a következő költségeket:

- igazgatás és felső irányítás bérköltsége,
- igazgatás és felső irányítás járulékai,
- központi irányítás egyéb költségei;
- számviteli és cégbejegyzéssel kapcsolatos költségek.

g) Üzemi általános költségek

Az üzemi általános költségek közé tartoznak a tevékenységre el nem számolható olyan költségek, amelyek egy-egy területileg elhatárolható költséghelyen merültek fel. Az üzemi általános költségek a 61-65. főkönyvi számokon szervezeti egységenként kerülnek könyvelésre. A felmerüléskor termékre, szolgáltatásra el nem számolhatók.

A vállalkozás az üzemi általános költségek között veszi figyelembe a közvetlenül a szolgáltatásra el nem számolható költségeket.

Az üzemi általános költségeket is fel kell – a termelésre, illetve a kalkulációs helyekre jellemző mutatókkal – osztani. A vetítési alapok lehetnek bérek, időráfordítások – az üzemre (a termelés helyére) jellemzően.

h) Forgalmazási, igazgatási, egyéb általános költségek

A vállalkozás a forgalmazási, értékesítési általános költségek között azokat a költségeket veszi figyelembe, amelyeket nem lehet az értékesítési különköltségek közé sorolni, mert nem kapcsolódnak közvetlenül a kalkulációs egységhez.

A vetítési alap ezeknél a költségeknél lehet a termékek természetes mennyisége vagy a szűkített önköltség.

Idesorolható költségek:

- értékesítő részleg, iroda költségei;
- reklám, propaganda, piackutatás költségei,
- az ezekhez tartozó bérek, járulékok
- és működési költségek.

A vállalkozás az igazgatási költségek között azokat a költségeket veszi figyelembe, amelyek elsősorban a központi irányítás (igazgatás) személyi és anyagjellegű ráfordításai (a vállalati általános költségek) közé tartoznak.

A felosztáshoz a vetítési alapokat javasolt megbontani: a központi irányítás ráfordításainak személyi jellegű részét az összes közvetlen bérköltség arányában, míg az anyagjellegű ráfordításait az összes közvetlen anyagköltség arányában megbontani. Ebben az esetben is alkalmazható vetítési alapnak az összes szűkített önköltség.

Idetartoznak jellemzően:

- a legfelső vezetés bére és járulékai,
- a Felügyelő Bizottság tagjainak tiszteletdíjai,
- számviteli, jogi, egyéb management díjak.

A vállalkozás az **egyéb általános költségek** között veszi figyelembe azokat a költségeket, amelyeket a fenti általános költségek közé nem lehet besorolni.

Célszerű a szűkített önköltséget választani vetítési alapnak.

Ebbe a körbe tartoznak jellemzően:

- alapítás-átszervezés költsége
- a büntetések, bírságok, kötbérek, késedelmi kamatok, pénzügyi jellegű költségek és ráfordítások
- adó, illetékek

A teljes önköltség meghatározásánál a vállalkozás döntheti el, hogy a ráfordítások bizonyos körét (például az előbb felsorolt egyéb általános költségeket) figyelembe veszi-e a kalkulációnál.

VI. Önköltségszámítás módszerei

Az önköltségszámítás módszere alatt a közvetlen költségek elszámolásának, illetve az általános költségek felosztásának módját értjük.

Az önköltségszámítás módszereként az alábbi eljárások szolgálnak, melyek közül az vállalkozás a pótlékoló kalkuláció módszerét alkalmazza.

VI.1. Egyszerű osztókalkuláció

A módszer keretében a nyújtott szolgáltatások önköltségét úgy határozzuk meg, hogy a kalkulációs egységenként elszámolt összes költséget osztjuk a szolgáltatott mennyiséggel.

A módszer csak ott használható, ahol egyfajta terméket gyártanak, vagy egyfajta szolgáltatást nyújtanak.

VI.2. Egyenértékszamos osztókalkuláció

A módszer keretében a nyújtott szolgáltatások önköltségét úgy határozzuk meg, hogy a kalkulációs egységenként elszámolt összes költséget osztjuk a szolgáltatás egyenértékszamos mennyiségével.

VI.3. Pótlékoló kalkuláció

A módszer keretében a termelést, tevékenységet terhelő:

– közvetlen költségeket már a felhasználás pillanatában elszámolja a Vállalkozás a konkrét kalkulációs egységre, a kivételezett anyagok és a ráfordított munkaidő bizonylatai, illetve az azok alapján készített feladások szerint,

– a közvetett költségeket a felmerülés helyén (költséghely) gyűjti össze az Vállalkozás és az igénybevételt kifejező mutatók alapján, pótlékolás útján osztja fel az egyes eszközökre, tevékenységekre, szolgáltatásokra.

A költséghelyenként kialakított vetítési alappal osztjuk a költséghelyeken összegyűjtött és a termékekre (szolgáltatásokra) felosztandó költségek összegét, és így kapjuk meg az egyes termékfajtákra (szolgáltatásfajtákra) elszámolható költségek összegét.

VI./4. Az önköltségszámítás menete

A vállalkozás – a számviteli politikájában – az eredmény meghatározására az összköltségeljárást választotta.

A vállalkozás a kalkulációs egységekre háromszintű önköltségszámítást végez.

Ennek keretében meghatározza

- a közvetlen önköltséget,
- a szűkített önköltséget,
- a teljes önköltséget.

A **szűkített önköltségbe** a közvetlen önköltséget meghaladóan beletartoznak a vállalkozás által meghatározott módon a termékre, a szolgáltatásra felosztott üzemi általános költségek is. A **teljes önköltség** a szűkített önköltségen túlmenően magában foglalja a forgalmazási (értékesítési), az igazgatási (vállalati általános), és az egyéb általános (elkülönített) költségeknek a társaság által meghatározott módon a termékre, a szolgáltatásra felosztott részét is, továbbá a konkrét termékhez, a nyújtott szolgáltatáshoz kapcsolódó, hozzárendelhető egyéb ráfordításokat, pénzügyi műveletek ráfordításait.

Kalkulációs séma

A vállalkozás a következő (V./1. pont szerinti) **termékkalkulációs séma** alkalmazása mellett döntött:

- a) közvetlen anyagköltség,
- b) közvetlen bérköltség,
- c) közvetlen bérek járulékai,
- d) szolgáltatási különköltség,
- e) egyéb közvetlen költség,
- f) általános (közvetett) költség
- g) üzemi általános költség,
- h) forgalmazási, igazgatási, egyéb általános költség,

Az alapadatok biztosítása

A vállalkozás az önköltségszámítással kapcsolatos feladataihoz szükséges adatokat olyan információs rendszer működtetésével szerzi, amely biztosítja az üzemgazdasági szemléletben működő számításokat, kalkulációkat.

A szükséges adatok forrásai a következők.

Kalkulációs egységekre vonatkozó analitikus gyűjtések a könyveléssel párhuzamosan, illetve annak részeként

Jellemzői, alkalmazási köre:

- Létesítmények közvetlen költségeinek gyűjtőszámos könyvelése másodlagosan
- Tevékenységek közvetlen költségeinek gyűjtőszámos könyvelése másodlagosan
- Közvetett költségek gyűjtése telephely és tevékenység szerint
- Létesítmények használatának nyilvántartásai.

A kalkuláció típusai

Előkalkuláció

Az a gazdasági, műszaki tevékenység, amellyel a vállalkozás adott termék előállításának vagy szolgáltatás nyújtásának megkezdése előtt, a műszaki-technológiai előírások, továbbá a gyártást megelőzően rendelkezésre álló bizonylatok adatai szerint felhasználható élő- és holtmunka mennyiségének figyelembevételével meghatározza a termék várható (tervezett) önköltségét.

A Sportközpontnál az alábbi kalkulációs egységekre készül előkalkuláció:

- Sportcsarnok
- Sporttelep, UFC öltöző
- PTE tanuszoda
- Tenispálya, öltöző
- Városi öltöző

Az előkalkuláció és a tervezés adatai között tartalmi és számszerű egyezőségnek kell fennállnia.

A társaság ügyvezetője a felelős azért, hogy az előzetes megvalósulási tervek az előkalkuláció adataival egyeztethetők legyenek.

Közbenső kalkuláció

Az a gazdasági-műszaki tevékenység, amellyel a vállalkozás valamely termék önköltségét a termelés folyamata alatt kiszámítja, részben a gyártás folyamata alatt keletkezett bizonylatok alapján. Célja: a norma szerinti és a tényleges önköltség megfigyelése és összehasonlítása.

A Sportközpontnál nem készül egyetlen kalkulációs egységre sem közbenső kalkuláció.

Utókalkuláció

Az a gazdasági, műszaki tevékenység, amellyel a vállalkozás a termelés (szolgáltatás) befejezése után a könyvviteli elszámolásokban gyűjtött költségek alapján a termék tényleges önköltségét meghatározza.

Az utókalkuláció és a könyvelés (főkönyvi könyvelés, analitikus nyilvántartás) adatai között tartalmi és számszerű egyezőségnek kell fennállnia.

A társaság ügyvezetője a felelős azért, hogy a könyvelésben tényleg elszámolt költségek az utókalkuláció adataival egyeztethetők legyenek.

VI./5. Gazdasági számítások

A vállalkozás tevékenységének eredménye mutatja, hogy a működés egy-egy gazdálkodási periódusban gazdaságos volt-e, a tevékenység a tervezett költségszinten valósult-e meg, és az értékesítési ár, árbevétel a tervezett nyereséget tudta-e biztosítani.

A számviteli törvény előírásai szerint az egymást követő években az eredmény számbavétele csak a törvényben meghatározott szabályok szerint változhat (a folytonosság elve).

Az adott időszak eredményének meghatározásakor a tevékenységek adott időszaki teljesítéseinek elismert bevételeit és a bevételeknek megfelelő költségeit (ráfordításait) kell számításba venni, függetlenül a pénzügyi teljesítéstől. A bevételeknek és a költségeknek ahhoz az időszakhoz kell kapcsolódniuk, amikor azok gazdaságilag felmerültek (az összemérés elve).

Halmozódások, technikai árbevétel elszámolása nem megengedett.

Az értékesítés nettó árbevételében nem mutathatók ki a vállalkozáson belüli teljesítmények belső szervezeti egységek által elismert értékei.

A számviteli törvény szerinti eredmény kategóriák:

- üzemi, üzleti tevékenység eredménye,
- pénzügyi műveletek eredménye,
- szokásos vállalkozási eredmény,
- adózás előtti eredmény,
- adózott eredmény.

Vállalkozási szinten az adózott eredmény a gazdálkodási tevékenység eredményességének mutatója.

Utókalkulációnál a meghatározó az üzemi, üzleti eredmény.

A termék gyártás, vagy egyéb vállalkozási tevékenység gazdaságosságát, eredményességét az üzleti, üzemi eredmény mutatja, mivel a termék a tevékenység előkalkulált költségei, ezen a szinten

mutatják azt a realizált ráfordítást és eredményt, amit a tervezett, előkalkulált értékekkel össze tudunk hasonlítani.

A gazdasági kalkuláció

A gazdasági kalkuláció döntést előkészítő vagy ellenőrző számítás. A gazdasági kalkuláció rendszerébe tartozik a gazdálkodás bármely területén és bármely tevékenységre készített gazdaságossági számítás, amely valamilyen gazdasági döntés előkészítésére, valamint a döntés tényleges eredményeinek felmérése és ellenőrzésére készül.

A gazdasági kalkuláció célja egy olyan optimális változat kiválasztása, ami a vállalkozás várt eredményét biztosítja.

Gazdasági kalkulációkat célszerű készíteni:

- jelentősebb piaci,
- beruházási,
- átszervezési (Rt, Kft, stb.),
- újítási

döntések előkészítésekor.

A gazdasági kalkulációk előkészítési idejük szerint lehetnek:

- előzetes kalkulációk,
- utólagos kalkulációk.

A gazdasági kalkuláció módszerei.

A kalkuláció módszereit alapvetően az alkalmazási terület sajátosságai, a kalkuláció konkrét tárgya határozza meg, illetve az ezek előállításával megteremtésével kapcsolatos közeg és költségek.

A nyereségorientált gazdasági kalkulációk alapvető módszerei azonban hasonlóak.

A nyereségorientált gazdasági döntéseket megelőző és ellenőrző kalkulációk alapvető módszerei a fedezeti költségszámítás ötsoros értékelési sajátosságait hasznosítják.

A gazdasági döntéseket megelőző és ellenőrző kalkulációk alapvető sémája:

Az intézkedés várható hatásai ezer Ft-ban.

- i) Árbevétel,
- j) A termékre, gyártmányra elszámolható közvetlen költségek összege,
- k) Fedezeti összeg (1-2.sor),
- l) Fel nem osztható általános költségek,
- m) Nyereségek (3-4.sor).

A gazdasági kalkuláció és a termék árának kapcsolata

Ahhoz, hogy a gazdasági kalkulációt, vagyis a várható nyereség változást kalkulálni tudja a vállalkozás, meg kell határozni az új termék várható önköltségét.

Az előállításával kapcsolatos várható költségeket, a termék (egy termék) előkalkulációját, a gyártás átfutási idejét, az előállítandó, valamint az előkalkulált ráfordításokból a tervezett fedezeti hányad alapján a termék árát.

Ha az árak kialakításánál figyelmen kívül hagyjuk a kereslet-kínálati piaci arányok miatti lehetőségeket, az elsődleges ár kialakítása csak önköltséges alapon történhet, az előzőekben meghatározott alap költségtényezők alapján.

A közvetlen költségek alapján az árképzési séma:

- Közvetlen költségek,
- Bruttó fedezeti összeg,
- Eladási ár.

A bruttó fedezeti összeg tartalmazza a fel nem osztott általános költségek termékegységre jutó hányadát és a tervezett nyereségtömeget.

- Általános költségek (fel nem osztott költségek),
- Nyereség,
- Bruttó fedezeti összeg.

A bruttó fedezeti összeg költség és nyereség tartalmát a vállalkozás előző évi mérlegszámai alapján lehet meghatározni %-os formában. A bruttó fedezeti hányad az árbevétel százalékában van kifejezve, azonban a számítások megkönnyítése céljából célszerű alulról a közvetlen költségek %-ában is kifejezni.

A gazdasági számítások célja, hogy megmutassa hogyan és milyen mértékben kell egyes költségtényezőket a közvetlen költség kategóriában csökkenteni, hogy egy várhatóan jobb nyereséget tudjon a vállalkozás elérni.

VII. Az önköltség elszámolások bizonylatolása

A szabályzatnak ebben a fejezetében találhatók azon bizonylatok, amelyek szükségesek az alapadatok és az önköltségszámítás eredményének a dokumentálására.

A termeléssel és szolgáltatással összefüggő alapvető bizonylatok a következők:

- készletek állományváltozási bizonylata;
- személyi juttatások ráfordítások bizonylata;
- értékcsökkenési leírás bizonylata;
- egyéb költségek bizonylatai;
- a közvetett költségek felosztásának bizonylatai.

VIII. Az önköltségszámítás és a számviteli rendszer közötti egyeztetések

Az elkészített utókalkulációk adatait a könyvviteli nyilvántartásban szereplő adatokkal egyeztetni kell.

Az egyeztetést az utókalkuláció befejezését követő 30 napon belül el kell végezni.

Az egyeztetés elvégzéséért az ügyvezető által kijelölt személy felelős

IX. Záró rendelkezések

A szabályzat mellékletei tartalmazzák az önköltségszámítás során használandó bizonylatokat.

Jelen szabályzatot a Sportközpont NKft. Felügyelő Bizottsága megtárgyalta, és ..... számú határozatával elfogadta.

A jelen szabályzat 2024. január ...-jén lép hatályba, a hatályba lépésével egyidejűleg a .....től hatályos.....iktató számú szabályzata hatályát veszti.

Dátum: Szekszárd, 2024. január

X

Bay Attila
ügyvezető igazgató

Megismerési nyilatkozat Szekszárdi Sportközpont NKft. hatályos önköltségszámítási szabályzatában foglaltakat megismertem. Tudomásul veszem, hogy az abban leírtakat a munkám során köteles vagyok betartani.

Név	Beosztás	Dátum	Aláírás

1. számú melléklet

A szolgáltatások önköltségének számítása, kalkulációs egységek

A Sportközpont NKft. alapvető tevékenysége a létesítmények üzemeltetése és azok használatának biztosítása, alapvetően bérbeadás, másodlagosan térítésmentes formában.

Mind a bérleti díj minimumának meghatározása, mind a térítésmentes használat értékének megállapítása megköveteli a lehető legrészletesebb és legpontosabb önköltségszámítást.

A létesítmények használatának önköltsége az egyes létesítmények, illetve azok helyiségeinek alapterülete alapján állapítható meg.

A létesítmények önköltség felosztását döntően határozza meg azok kapacitás-kihasználtsága, hiszen a bérleti díjak megállapítása használati órára történik.

Első lépésben a költségek e szabályzat szerinti számbavétele kell, hogy megtörténjen a kalkulációs sémában leírtak szerint.

Második lépésben a létesítmény teljes alapterületével osztva az egyes önköltségkategóriák összértékét, megkapjuk az egy négyzetméterre vetített önköltséget.

Az egyes helyiségek alapterületével szorozva a négyzetméter arányos költséget, kiszámítjuk az helyiség alapterületére jutó éves önköltséget, majd ezt osztjuk a tényleges teremhasználat óraszámával, így megkapjuk az egy órára vetített önköltsége.

Ezt a számítást először elvégezzük az évvárást követően, a lezárt év adatai alapján, mint utókalkuláció, majd az ismerté vált bér és költségváltozásokkal korrigált következő évi tervezett költségekre, mint előkalkuláció.